

חלק א שאלה 2

מיתוס העקדה הוא מיתוס אשר מבוסס על הסיפור שמתאר את פעולות אברהם ובנו יצחק בספר בראשית פרק כ"ב. לפי סיפור זה אברהם קיבל הוראה מהאל להקריב את בנו כקורבן עבור האל. ברגע האחרון, בטרם הוא מספיק לעשות כן, פונה אליו מלאך אלוהים ומבקש ממנו שלא לקחת את חיו של הנער. אברהם רואה אייל סבוך באחד השיחים הקרובים והוא מקריב אותו עבור האל במקום את בנו יחידו שהאל בירך אותו בגיל מופלג ביותר.

ראשית נוכל לומר כי סיפור העקידה הוא סיפור דוגמא ומופת למסירות האדם לצווי האלוהי. האדם הוא זה שר צריך לעשות את כל אשר מבקש ומצווה האל מבלי להטיל בו ספק. זאת למרות שהדרישה של אלוהים היא אכזרית במיוחד, הוא אינו מבסס ומיד ניגש לבצע את המלאכה. משום כך הוא נחשב לאחד מהסיפורים שמראים על האדיקות הרבה ביותר של בן אדם אל מול האל. אם כן, גיבור העקדה הראשי, הוא אברהם והוא מראה את היכולת שלו לעמוד במבחן קשה מאוד של האל. האל עצמו לא מעוניין בקורבן אדם. קורבן זה לא היה נפוץ ביהדות ולא היה מצופה מיהודי. הדרישה המוזרה שלו הופכת לחמורה עוד יותר כאשר מבקש האל מאברהם להרוג את בנו שהוענק לו במתנה מידי האל עצמו. העובדה כי אברהם כלל לא מהסס ולא בא בדברים עם האל, כדי למנוע את רוע הגזרה, מראה כי הוא מבין שהאדם עצמו הוא כלי שרת של האל וגם כאשר האל מבקש דבר שהוא כמעט בלתי אפשרי לעשות, אברהם יעשה זאת. גם אם האל לא היה מעוניין בכך, אברהם לא ידע מכך ופעל כאילו הוא הולך להרוג את בנו.

לפי החוקרת מלכה שקד (2005) מיתוס העקדה תופס מרכזי מאוד בעיצוב התודעה היהודית במשך השנים. היא מראה כיצד המיתוס הזה חוזר במקומות אחרים כמו ספרות חז"ל, פיוט ותפילה, שירה ועד לספרות העברית החדשה. הוא מוסיפה כי במקרים רבים מיתוס זוכה למעין פירוש מחדש אשר מאיר את סיפור הפרשה באור אחר. אחד המאפיינים של השירה העברית החדשה הוא המרה הסיפור הדתי והתאמות לשיח הלאומי שהוא חילוני במהות שלו. במילים אחרים, השירה העברית החדשה מודעת לכך שתושבי ארץ ישראל המודרניים אינם מקבלי את מצוות הדת ואת האמונה בסיפורי המקרא באותו צורה אותה קיבלו אותם בני הדורות הקודמים.

אחד השירים אשר עוסקים בעיבוד הסיפור המקראי של העקדה הוא שירו של יהודה עמיחי "הגיבור האמיתי של העקדה". שיר זה עוסק במקרא שלא בצורה מובנת מאליה אלא שהמשורר מבקש להשמיע

חלק ב

שיר מס' 4

הבית הראשון של השיר מתאר את החוויה של הילדה כאשר המורה הסבירה לה על המצב בחזית המלחמה. הבית כולל ארבע שורות אשר פותחות את השיר ומראות לנו את הסיטואציה שבה התלמידה עדיין נמצאת בכיתה למרות שישראל מנהלת מלחמה קשה שילדה קטנה תתקשה להבין. בית זה נגמר בכך שהמצב המתואר קשה. הבית השני נפתח עם ההבנה של הילדה כי המצב קשה אולם אין היא מבינה מדוע המצב הוא קשה ומדוע המלחמה ככל התחילה. בהמשך הבית אנו רואים כי הילדה "שומרת" על הילדות שלה ומבקשת שלא לעסוק בנושא המלחמה כל הזמן.

היא יודעת כי הדבר מראה אולי דבר שלילי עליה אולם היא מבינה כי "ככה זה בחיים" או יותר נכון ככה זה ילדים. הבית השלישי של השיר מנמק את הסיבות לכך שהילדה מבקשת שלא לעסוק בנושא המלחמה מאחר ויש לה עיסוקים אחרים שהם חשובים הרבה יותר עבורה. הבית כולל יותר חרוזים מאשר הבתים הקודמים המנמקים את הסיבה לכך שהיא מבקשת למצוא סיבה אחרת לעסוק בה בתקופת המלחמה. הבית הרביעי של השיר ממשיך כביכול את הסיבות לכך שהיא באופן יחסי לא מודאגת מן המלחמה. היא טוענת כי היא יודעת שהצבא הוא צבא חזק וכי האויב הוא זה אשר התחיל את המלחמה, כלומר שמדובר במלחמת אין ברירה במקובל בנרטיב הציוני אשר תמיד טען כי פניו לשלום גם אם התכוון למלחמה. השיר נגמר עם הרגעה של הילדה אשר יודעת מי ינצח בסוף. אומנם השיר כביכול מראה על האמונה הרבה של הילדה בצבא שלה אולם למעשה הוא מראה כי הילדה מצטטת את הנרטיב התעמולתי הציוני אשר סבור כי הוא תמיד צודק וכי הצבא יהיה תמיד מסוגל להגן ולשמור על אזרחי המדינה שלא צריכים להיות מודאגים.

האמצעים האומנותיים של השיר מכילים דימוי. הדימוי בשיר מאובחן על ידי המילה, כמו. (כמו שאומרים). הילדה מנסה להתנהג בבגרות או אולי לחקות את המבוגרים כאשר היא אומרת כמו שאומרים, כאילו היא בעלת ניסיון בעולם הזה. היא מנסה להראות שהוא למעשה בוגרת ומבינה את המצב יותר מאשר היא מבינה אותו באמת. באופן כללי נוכל לומר כי שיר זה אינו עשיר באמצעים אומנותיים כמו בשירים אחרים, זאת אולי כדי להראות על הדרך שבה הילדה מתארת את העולם בצורה ילדותית המתאימה לגילה ואשר בוודאי לא תכלול אמצעים אומנותיים רבים בדברים אותם היא אומרת ומתארת את המציאות שהיא חיה בה ומנסה לתווך אותה לקורא.